

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Друга сесія VIII скликання

Р І Ш Е Н Н Я

20.05.2021

Ужгород

№ 246

Про Звернення Закарпатської обласної ради щодо комплексного вирішення проблемних питань органів місцевого самоврядування субрегіонального рівня

Відповідно до статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» обласна рада **в и р і ш и л а**:

1. Звернутися до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України щодо вирішення проблемних питань діяльності районних рад, розширення їх повноважень та визначення складу доходів і джерел наповнення районних бюджетів (текст Звернення додається).

2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійні комісії обласної ради з питань: бюджету; регіонального розвитку, адміністративно-територіального устрою, комунального майна та приватизації.

Голова ради

Олексій ПЕТРОВ

ЗВЕРНЕННЯ

Районні ради не можуть належно здійснювати свої конституційні повноваження через відсутність достатнього фінансування на їх виконання. Внесені 17 вересня 2020 року зміни до Бюджетного кодексу України значно обмежили власні джерела наповнення районних бюджетів. Через такі зміни районні ради виключені з фінансової мережі на отримання коштів із Державного бюджету України.

Закріплений у новій статті 64¹ Бюджетного кодексу склад доходів загального фонду районних бюджетів, на наш погляд, кардинально звужує їх дохідну базу, що викликає певні застереження стосовно їх спроможності забезпечити здійснення видатків, передбачених статтею 89 Бюджетного кодексу, насамперед у сфері освіти та охорони здоров'я. У зв'язку із цим слід зауважити, що відповідно до Конституції України (стаття 143) та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (стаття 16) повноваження органів місцевого самоврядування поділяються на власні (самоврядні) та делеговані, тобто, повноваження органів виконавчої влади, надані органам місцевого самоврядування законом. Звертаємо увагу на те, що запропоновані повноваження, які покладаються на районні бюджети у сфері здійснення зазначених видатків, відносяться саме до делегованих і мають супроводжуватись відповідним фінансуванням з боку держави, як того вимагають положення частини 3 статті 142 Конституції України, за змістом яких «держава бере участь у формуванні доходів бюджетів місцевого самоврядування, фінансово підтримує місцеве самоврядування».

Це суперечить Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» із переліком конкретних повноважень, а згідно з Конституцією України – держава повинна забезпечити відповідні ресурси на їх виконання. За таких умов районні ради не мають можливості утримувати та управляти комунальним майном, що їм належить, сприяти здійсненню соціально-економічних програм та інших повноважень, визначених законодавством. Районні бюджети переважно не можуть забезпечити поточні видатки навіть на утримання районних рад, а без реальних фінансових ресурсів ця інституція стає недієздатною. Задля подальшого функціонування районних рад доходи районних бюджетів треба наповнити відповідними ресурсами.

Крім цього, процес передачі майна від районних рад громадам не має якісного нормативного забезпечення та призводить до погіршення надання послуг громадянам. Оскільки не усі громади мають ресурсну змогу приймати таке майно у користування, воно по суті залишається до 1 липня власністю районних рад, які не мають коштів на утримання цього майна, а також

працівників. Проблема уже має невтішні наслідки – закриваються спортивні школи, дитячі школи мистецтв, заклади соціальної опіки тощо.

Неврегульованим залишається також і питання заборгованості перед працівниками існуючих та ліквідованих районних рад, що створює соціальну напругу.

Такі негативні складові суперечать ідеї децентралізаційної реформи, унеможлиблюють якісні зміни із поліпшення надання послуг людям.

З урахуванням зазначеного, органи місцевого самоврядування області вважають за необхідне внести зміни до Бюджетного кодексу України у частині отримання бюджетних коштів та джерел наповнення районних бюджетів. З цією метою до складу доходів загального фонду районних бюджетів необхідно включити :

1) певний відсоток податку на доходи фізичних осіб, що сплачуються на відповідній території;

2) певний відсоток рентної плати за користування надрами місцевого значення,

3) певний відсоток плати за землю, що сплачується на відповідній території;

4) певний відсоток єдиного податку, що сплачується на відповідній території;

5) певний відсоток від сплати акцизного податку з підакцизних товарів (продукції);

6) певний відсоток від туристичного збору;

7) певний відсоток доходів від перевиконання загального обсягу митних платежів.

Актуальними є й зміни до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», спрямовані на унормування місцевого самоврядування (скасування імперативної норми про обов'язкову передачу громадам до 01 липня 2021 року всіх об'єктів спільної власності, запровадження норми про надання попередньої згоди ради громади щодо прийняття такого об'єкта на утримання, про обов'язок райради передавати об'єкти у термін не пізніше двох місяців від надання відповідного звернення ради громади та ін.).

Наразі невід'ємним завданням є підготовка змін до Конституції України, якими пропонується закріпити три рівні адміністративно-територіальних одиниць держави та органів місцевого самоврядування, а також гарантувати перелік повноважень рад та їх фінансове забезпечення.

Ми, депутати Закарпатської обласної ради, звертаємося із проханням врахувати зазначені пропозиції у нормативно-правових документах.

**Звернення прийнято на другому пленарному засіданні
другої сесії обласної ради VIII скликання**

Депутати Закарпатської обласної ради VIII скликання